

Laudatio Petra Petráše, čerstvého osmdesátníka, ale stále mladého chemika a bakteriologa

A laudatio of Petr Petráš, just 80 years old but still young in spirit as a chemist and bacteriologist

Moje vzpomínky na RNDr. Petra Petráše, CSc., jsou velmi osobní, mám tu čest jej považovat za svého úhlavního přítele, s nímž jsem zažil hodně pěkného. Petr své dětství prožil v (dnes již pražských) Klánovicích, ale je roduvěrným Pražákem, i když jej někteří kolegové považují za čestného Brňáka. Nevhodný kádrový původ mu znemožnil studium chemie na vysoké škole, nepomohlo mu ani, že slavil narozeniny na „Den vítězství pracujícího lidu“. Vyučil se proto elektromontérem a pracoval jako osvětlovač ve filmových ateliérech Barrandov. Odtud se přihlásil do tehdy velmi populární televizní vědomostní soutěže Desetkrát odpověz, v níž se díky svým znalostem a osobnímu šarmu stal nejen vítězem, ale i miláčkem televizního národa. Jeho soutěžní mentor prof. Jaroslav Zýka se pak postaral o to, aby byl přijat ke studiu chemie na Přírodovědecké fakultě UK. Zde jsme spolu vystudovali specializaci anorganická chemie i doktorandskou aspiranturu v tomto oboru.

Oba nás pak osud zavál do odlišných oborů mikrobiologie: mne se ujali nestor české mikrobiologie prof. František Patočka, prof. Ctirad John a prof. Milan Mára, Petr nastoupil do Ústavu epidemiologie a mikrobiologie, tenkrát ještě vedeného prof. Karlem Raškou. Nic zvláštního, už Pasteurovi přezdívali chemiatr. Petr se poměrně rychle vypracoval na experta na laboratorní diagnostiku stafylokokových infekcí. Stal se vedoucím referenční laboratoře pro stafylokoky i vedoucím oddělení stafylokokových a střevních bakteriálních infekcí. Celkem 11 let vykonával i post zástupce vedoucího celého CEMu. Kromě toho působí již 25 ročníků jako (velmi) výkonný a vedoucí redaktor, *spiritus rector* a duše časopisu Zprávy Centra epidemiologie a mikrobiologie, v němž (a nejen v něm) též publikoval řadu odborných článků. Z jeho dalších aktivit stojí za zmínku založení a udílení Řádu Zlatého stafylokoka, jímž se pyšní řada významných mikrobiologů. Za svého působení vzdělal a vychoval generaci mladších mikrobiologů a mikrobioložek. Jeho brněnští kolegové se mu odměnili validním pojmenováním nově objeveného druhu stafylokoka na *Staphylococcus petrasii*, obsahujícího dokonce dva poddruhy *petrasii* a *jettensis*.

Na dva poddruhy je možno rozdělit i renesanční Petrovu osobnost: kromě vědecké subspecies obsahuje i subspecies múzickou. Již na fakultě byl oporou a ozdobou našeho souboru malých forem Record. Později jsme ke zdaru legendárního píseckého symposia, organizovaného prof. Jiřím Schindlerem pod názvem „*Escherichia coli*, klíč k mikrobiologii“, přispěli složením a přednesem hymny tohoto podniku. Petr je znám jako znalec českých oper a české historie, zejména heraldiky šlechtických erbů. Ze soukromí je možno prozradit osobní údaj o láskyplné vzájemné péči dědečka a jeho zdárně prosperujících dětí a vnoučat.

Ad multos annos a stálé zdraví přeje Jarouš.

(pleno titulo doc. RNDr. Jaroslav Julák, CSc.
Ústav imunologie mikrobiologie I. LF UK a Všeobecné fakultní nemocnice, Praha)